

Lovforslag nr. L 125. Fremsat den 25. januar 2006 af videnskabsministeren (Helge Sander)

Forslag

til

lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v.

(Deltagelse i internationalt forskningssamarbejde, præcisering af Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds arbejdsområder og forskellige tekniske justeringer)

§ 1

I lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v. foretages følgende ændringer:

1. I § 7, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Rådet kan i særlige tilfælde støtte politisk prioriterede virkemidler inden for dansk forskning, hvor der er givet bevillingsmæssig hjemmel hertil.«

2. § 10, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og medlemmerne i deres personlige egenskab. Udpegningen sker efter åbent opslag.«

3. I § 11, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Et fagligt forskningsråd kan med bestyrelsens godkendelse delegere bevillingskompetence til sekretariatet i ikke-faglige spørgsmål eller i fagligt ukomplicerede sager til rådets formand.«

4. § 14, stk. 1, 2. pkt. ophæves.

5. § 16, stk. 1, affattes således:

»Bestyrelsens, de faglige forskningsråds og sekretariatets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2 og 3.«

6. I § 16 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Klager over faglige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråds formænd kan indbringes for rådene.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

7. I § 16, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »forskningsråd«: »eller sekretariatet«.

8. I § 17, stk. 1, indsættes efter »til«: »dansk« og efter »forskningsområder«: », herunder til initiativer, der er afgrænset efter deres indhold«.

9. I § 17, stk. 4, indsættes efter »formidlingen«: »og anvendelsen«.

10. I § 21, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»En programkomité eller et fagligt forskningsråd kan med bestyrelsens godkendelse delegere bevillingskompetence til sekretariatet i ikke-faglige spørgsmål eller i fagligt ukomplicerede sager til komiteens eller rådets formand.«

11. § 21, stk. 5, 2. pkt. ophæves.

12. § 22, stk. 2, 1. pkt. affattes således:

»Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den forskningsfaglige rådgivning, som gives efter § 18, idet bestyrelsen dog kan nedsætte sagsforberedende programudvalg bestående af anerkendte forskere til at bistå sig med rådgivningsfunktionen, eller alternativt efter anmodning af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd kan indhente samme bistand fra ét eller flere af de faglige forskningsråd.«

13. § 24, stk. 1, affattes således:

»Bestyrelsens, programkomiteernes, de faglige forskningsråds eller sekretariatets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2 og 3.«

14. I § 24 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Klager over faglige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af programkomiteernes eller de faglige forskningsråds formænd kan indbringes for komiteerne eller for rådene.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

15. § 24, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bestemme, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af programkomiteerne, de faglige forskningsråd eller af sekretariatet kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af denne.«

16. I § 28, stk. 1, ændres: »seks« til: »syv«.

17. § 28, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Udvalget sammensættes af bestyrelsesformændene for Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Danmarks Grundforskningsfond, to medlemmer indstillet af Rektorkollegiet, ét medlem indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium, ét medlem indstillet af Rådet for Teknologi og Innovation og ét medlem indstillet af Højteknologifonden.«

18. § 28, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Den administrative leder for bl.a. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. § 35, stk. 2, den administrative leder for Danmarks Grundforskningsfond og den administrative leder for Højteknologifonden deltager som observatører i udvalgets møder.«

19. I § 28, stk. 4, ændres »fire« til: »fem«.

20. Efter § 30 indsættes:

»Kapitel 6 a

*Deltagelse i internationalt
forskningssamarbejde*

§ 30 a. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd kan som led i arbejdet med

internationalisering af dansk forskning, jf. § 1, stk. 1, deltage i internationalt forskningssamarbejde inden for hvert råds fondsfunktion, hvis samarbejdet af bestyrelserne vurderes at være til gavn for dansk forskning.

Stk. 2. Bestyrelserne kan som led i arbejdet efter stk. 1 beslutte at fordele op til 20 % af den enkelte bevilling på de årlige finanslove til internationale fora, såfremt det ikke er i strid med bevillingsforudsætningerne, jf. dog stk. 3 og 4. Hvor et internationalt forskningssamarbejde er tematisk afgrænset, jf. § 17, stk. 1, aftaler bestyrelserne indbyrdes, hvilket af de to råd der deltager, og Det Frie Forskningsråd kan i den forbindelse deltage i internationale aktiviteter, der er snævrere afgrænset end efter § 7, stk. 1.

Stk. 3. Bestyrelserne kan kun fordele midler til internationale fora, hvis bestyrelserne har sikret sig, at bevillingerne vil blive fordelt i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering, jf. § 1, stk. 7.

Stk. 4. Fordelingen af midler til internationale fora forudsætter godkendelse af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling for så vidt angår de retlige rammer for det internationale forums fordeling af midlerne, dets generelle bevillingsforudsætninger og dets regnskabsaflæggelse.

Stk. 5. Bestyrelserne skal sikre den løbende koordination af arbejdet.«

21. § 36, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Bestemmelsen i stk. 1 er dog ikke til hinder for, at et medlem af et fagligt forskningsråd kan være medlem af en programkomité eller et programudvalg eller omvendt, jf. §§ 21, stk. 1, og 22, stk. 2, 1. pkt.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2006.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

A. Baggrund for lovforslaget

Globaliseringen og den teknologiske udvikling har vist behovet for, at Danmark orienterer sig udad og søger at skabe gode rammer for grænseoverskridende samarbejder. Regeringen ønsker også på forskningsområdet at ruste Danmark bedst muligt til at tage globaliseringens udfordringer op, ikke mindst som led i bestræbelserne på at øge forskningssamarbejdet i EU og EU's samlede forskningsbudget.

Siden vedtagelsen af den nuværende lov om forskningsrådgivning m.v. i maj 2003 er udviklingen gået i retning af stadig mere forpligtende internationale forskningssamarbejder. I 2005 lavede Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling i samarbejde med Forskningsstyrelsen en analyse af forskningsrådssystemets muligheder for at deltage i internationalt samarbejde, herunder muligheden for overførsel af bevilnings- og beslutningskompetence til internationale fora. Analysen viste, at det nuværende lovgrundlag skaber visse barrierer i lyset af den fremtidige udvikling internationalt set.

Det må forventes, at internationale forskningssamarbejder, både i Norden og i EU, fremover ofte organiseres på en måde, hvor de nationale deltagere bidrager med midler til en fælles pulje, og hvor kompetencen til at træffe afgørelser og udmønte midlerne henlægges til et internationalt forum. Den nuværende lov giver ikke det fornødne hjemmelsgrundlag for det danske forskningsrådssystem til på lige fod med andre lande at deltage i sådanne samarbejder. Denne strukturelle barriere svækker reelt danske forskningsmiljøers muligheder for at engagere sig internationalt og dermed at tiltrække internationale forskningsmidler.

Dertil kommer, at internationale forskningssamarbejder ofte på forhånd defineres tematisk eller over tid udvikler sig til tematisk afgrænsede programmer, dvs. en snævrere afgrænsning end efter videnskabelige hovedområder. I den nuværende lov er det forudsat, at

Det Frie Forskningsråd udmønter sine bevillinger via brede opslag rubriceret efter videnskabelige hovedområder. Konsekvensen er følgelig, at rådet reelt er afskåret fra at deltage på den internationale arena.

Regeringen ønsker med lovforslaget at fjerne de anførte utilsigtede barrierer for Danmarks muligheder for et hensigtsmæssigt internationalt engagement på forskningsområdet.

Det ønskes desuden ved samme lejlighed at foretage enkelte mindre, tekniske justeringer på andre områder, herunder at præcisere grænsefladerne mellem Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd i nationalt regi.

B. De gældende regler

De gældende regler er fastsat i lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v., samt i bekendtgørelse nr. 274 af 20. april 2004 om fondsfunktionen under Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget.

Den nuværende lov fremhæver internationalisering af dansk forskning som en målsætning for forskningsrådssystemet, idet der dog ikke er givet en generel hjemmel til deltagelse i mere forpligtende internationale forskningssamarbejder, der indebærer en overførsel af danske finanslovsbevillinger til internationale fora.

Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd er hver især tillagt en fondsfunktion inden for hvert deres virkeområde. Det Frie Forskningsråd har her til hovedformål at støtte konkrete forskningsaktiviteter baseret på forskernes egne initiativer, mens hovedformålet for Det Strategiske Forskningsråd er at støtte forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder.

Loven skal revideres i folketingssamlingen 2007-08 på baggrund af en evaluering af forskningsrådssystemets rådgivning om støtte til forskeruddannelse, en opgave, som er tillagt Koordinationsudvalget.

C. Lovforslaget.

Øget internationalisering af dansk forskning

For at sikre en overensstemmelse mellem den nuværende lovs målsætning om en øget internationalisering af dansk forskning og den reelle udvikling på det internationale forskningsområde har der vist sig et behov for i lovgivningen at fjerne de eksisterende strukturelle barrierer for realiseringen af målsætningen, jf. oven for pkt. A.

Der ønskes etableret et fornødent hjemmelsgrundlag for Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds mulighed for overførsel af bevillings- og beslutningskompetence til internationale fora, sådan at også det danske forskningsrådssystem i et passende omfang kan være repræsenteret i forsknings-samarbejder i Norden og i EU og eventuelt også i andre sammenhænge.

Der stilles samtidig forslag om, at der fastsættes et øvre kvantitativt loft for omfanget af de to råds internationale engagement inden for fondsfunktionen. Der ønskes således ikke ændret ved, at det nationale fokus i rådene virke også frem over skal være i centrum.

Endvidere foreslås det, at internationale samarbejder bygger på samme principper, som i dag er knæsat i nationalt regi. Dansk deltagelse i internationale forskningssamarbejder vil således f.eks. fordrer, at bevillingerne uddeles i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering.

Det Frie Forskningsråds mulighed for at indgå i tematiske afgrænsede internationale forskningssamarbejder.

Den internationale tendens til enten på forhånd eller over tid at organisere grænseoverskridende forskningssamarbejder ved tematiske afgrænsninger har betydet, at Det Frie Forskningsråd med den eksisterende afgrænsning af sit virkeområde reelt i vidt omfang vil være afskåret fra at deltage i internationale sammenhænge, jf. oven for pkt. A.

En retstilstand, hvor Det Frie Forskningsråd ikke kan deltage, mens Det Strategiske Forskningsråd kun kan deltage, hvis muligheden er angivet i bevillingsforudsætningerne på finansloven, synes ikke hensigtsmæssig.

Der ønskes derfor med forslaget åbnet op for, at Det Frie Forskningsråd får mulighed for at deltage også i tematiserede internationale forskningssamarbejder. For at sikre en homogen og sammenhængende dansk indsats internationalt set foreslås muligheden ledsaget af dels en forpligtelse for bestyrelserne for Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd til

indbyrdes at aftale den danske deltagelse og dels en forpligtelse til løbende koordinering.

Præcisering af grænsefladerne mellem Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd

Med den nuværende lov blev den organisatoriske indretning af forskningsrådssystemet ændret. Oprettelsen af Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd havde til hensigt at sikre, at de to ligeværdige råd havde henholdsvis en fondsfunktion og en rådgivningsfunktion inden for hvert deres område, og at Det Frie Forskningsråd skulle yde støtte til forskning efter et forskerinitieret »bottom up«-princip på grundlag af de videnskabelige hovedområder, mens Det Strategiske Forskningsråd fik et politisk prioriteret »top down«-princip baseret på tematiske afgrænsninger som sit særkende.

Afgrænsningen mellem de to råd er fortsat et sundt princip og ønskes opretholdt. Erfaringerne siden vedtagelsen af den nuværende lov viser imidlertid, at der er behov for en mindre justering. Der har således været eksempler på politisk prioriterede bevillinger, der ikke hører naturligt hjemme i Det Strategiske Forskningsråd, fordi de skal udmøntes via brede opslag rubriceret efter videnskabelige hovedområder. Det foreslås følgelig, at bevillingskompetencen i disse særlige tilfælde henlægges til Det Frie Forskningsråd.

For at sikre endnu større klarhed omkring afgrænsningen mellem rådene foreslås samtidig en sproglig præcisering af Det Strategiske Forskningsråds virkeområde.

Tekniske justeringer

Erfaringerne med den nuværende lov har vist et behov for nogle mindre, tekniske justeringer:

a) Det Strategiske Forskningsråds rådgivningsfunktion

Bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd kan efter den nuværende lov fordele sine bevillinger på programkomiteer eller de faglige forskningsråd. Denne mulighed er kun knyttet til fondsfunktionen.

Bestyrelsen kan imidlertid også ved udøvelsen af rådgivningsfunktionen stå i en situation, hvor den efterspørger fornøden fagkundskab. I sådanne tilfælde kan den allerede i dag nedsætte sagsforberedende underudvalg uden beslutningskompetence som led i det almindelige forvaltningsretlige hierarki.

For at opretholde det bærende princip om gennemskuelighed i forskningsrådssystemet ønskes denne mulighed lovfæstet. For at sikre fleksibilitet og en begrænsning i antallet af organer ønskes der dog samti-

dig givet mulighed for, at bestyrelsen i stedet for at nedsætte underudvalg kan indhente rådgivning fra de faglige forskningsråd via bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd.

b) Sammensætningen af Koordinationsudvalget.

I forlængelse af etableringen af Højteknologifonden i 2004 findes det naturligt, at fonden på linie med de øvrige aktører i det danske forsknings- og innovationssystem bliver repræsenteret i Koordinationsudvalget.

c) Forskellige tekniske justeringer.

For at sikre en smidigere og forenklet sagsgang foreslås der åbnet for en delegationsadgang til sekretariatet og til formændene for de faglige forskningsråd/programkomiteerne i henholdsvis mindre administrative sager og i fagligt ukomplicerede sager.

Delegationsadgangen foreslås ledsaget af en rekursadgang til de relevante instanser.

D. Økonomiske, administrative, miljømæssige og EU-retlige konsekvenser

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

I det omfang statslig forskningsstøtte gives til private virksomheder, vil støtten blive administreret i overensstemmelse med EF-rammebestemmelser for Forskning & Udvikling (EF-Tidende nr. C 045 af 17.2.1996 s. 5, ændret ved EF-Tidende nr. C 048 af 13.2.1998 s. 2 og EF-Tidende nr. C 111 af 8.5.2002 s. 3) og de minimis reglerne.

Administrative konsekvenser for borgere og offentlighed

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for borgere og offentlighed.

Høring

Fortegnelse over hørte myndigheder m. v. er medtaget som bilag 1.

Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser og/eller mindre udgifter.	Negative konsekvenser og/eller merudgifter.
Økonomiske konsekvenser for stat, kommune og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommune og amtskommune	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere og offentlighed	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	I det omfang statslig forskningsstøtte gives til private virksomheder, vil støtten blive administreret i overensstemmelse med EF-rammebestemmelser for Forskning & Udvikling (EF-Tidende nr. C 045 af 17.2.1996 s. 5, ændret ved EF-Tidende nr. C 048 af 13.2.1998 s. 2 og EF-Tidende nr. C 111 af 8.5.2002 s. 3) og de minimis reglerne.	

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Med oprettelsen af de nye organer i forskningsråds-systemet ved den nuværende lov blev en række af de opgaver af mere strategisk karakter, som tidligere lå i de statslige forskningsråd, udskilt fra Det Frie Forskningsråd og placeret i Det Strategiske Forskningsråd. I forlængelse heraf blev bevillingskompetencen for så vidt angår politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder tillagt Det Strategiske Forskningsråd (det såkaldte »top down«-princip), jf. lovens § 17, stk. 1. Der ønskes ikke ændret i den rollefordeling.

Erfaringerne viser imidlertid, at ikke alle politisk prioriterede bevillinger hører naturligt hjemme i Det Strategiske Forskningsråd. Her tænkes på tilfælde, hvor der fra politisk hold afsættes en øremærket bevilling, der skal udmøntes via brede opslag rubriceret efter videnskabelige hovedområder. Som eksempel kan nævnes den tre-årige bevilling til »yngre kvindelige forskere« (inden for naturvidenskab og teknik), som var en del af den politiske aftale fra oktober 2004 mellem alle partier om udmøntning af forskningsreserven i perioden 2005-2008.

Der foreslås følgelig en justering, sådan at bevillingskompetencen som en undtagelse i sådanne særlige tilfælde tillægges Det Frie Forskningsråd.

For at sikre endnu større klarhed omkring afgrænsningen mellem Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds virkeområde, foreslås det desuden præciseret, at Det Frie Forskningsråd i forbindelse med opslag kan udbyde støtte til aktiviteter, der er afgrænset efter virkemidler. Som eksempel på virkemidler henvises til § 7, stk. 2, nr. 1)-6).

Dette gør sig naturligvis også gældende for så vidt angår den femtedel af bevillingerne, som Det Frie Forskningsråds bestyrelse efter § 11, stk. 5, kan fordele til særlige initiativer, herunder tværfaglige og tværrådslige initiativer.

Der henvises desuden til bemærkningerne til nr. 8.

Til nr. 2

Forslaget er alene en sproglig præcisering af ordlyden, der har til hensigt at understrege paralleliteten mellem ikke mindst de to bestyrelser for henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, sådan at det klart fremstår, at formændene for og medlemmerne af begge bestyrelser udpeges i deres personlige egenskab og dermed i deres virke agerer uafhængigt af partsrepræsentation.

Til nr. 3

De faglige forskningsråd modtager årligt en betydelig mængde ansøgninger, herunder ansøgninger om relativt små beløb, der ikke kræver en faglig stillingtagen.

Med henblik på at smidiggøre forskningsrådenes sagsbehandling foreslås det, at rådene får mulighed for at delegere beslutningskompetencen i sådanne bevillingssager til sekretariatet. Delegation kan således f.eks. gives i sager vedrørende tillægsbevillinger i forbindelse med sygdom og barsel, lønoverskridelse i forbindelse med projektbevillinger, mindre overskridelser af udgifter i forbindelse med udlandsophold, eller mindre prisstigninger på apparatur.

For at lette arbejdsbyrden for medlemmerne af de faglige forskningsråd, sådan at de har mulighed for at koncentrere deres indsats omkring fagligt komplicerede ansøgninger, foreslås det desuden at give rådene mulighed for at delegere beslutningskompetencen i fagligt ukomplicerede sager til rådets formand. Det kunne f.eks. være ansøgninger om tilskud til rejser, bogudgivelser eller lignende.

For at sikre sammenhængen og gennemsigtigheden for forskningsrådene imellem foreslås det, at bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd skal godkende delegationen. Det forudsættes, at bestyrelsen kan give en rammegodkendelse i forbindelse med, at den fastsætter de økonomiske henholdsvis de faglige rammer herfor.

Til nr. 4

Adgangen til personsammenfald mellem medlemmer af en programkomité og af et fagligt forskningsråd følger allerede af den nuværende lovs § 36, stk. 2.

Til nr. 5

Bestemmelsen er en konsekvens af nr. 3.

Til nr. 6

Bestemmelsen er en konsekvens af nr. 3, idet det foreslås, at hvis der fastsættes en rekursadgang, bør den også omfatte afgørelser truffet af sekretariatet efter delegation fra de faglige forskningsråd.

Til nr. 7

Bestemmelsen er en konsekvens af nr. 3. Det foreslås således, at de faglige forskningsråds mulighed for at delegere beslutningskompetencen i fagligt ukomplicerede sager til rådsformanden ledsages af en rekursadgang til rådene. Af retssikkerhedsmæssige grunde ønskes to-instans-princippet også i disse tilfælde sikret for ansøgere. Da der er tale om faglige forhold, vil den naturlige rekursinstans være de faglige organer.

Til nr. 8

Fondbfunktionen i forskningsrådssystemet har altid været båret af et geografisk tildelingskriterium, hvor efter den forskning, hvortil der gives støtte, skal gavne det danske forskningsmiljø, uden at der dog derved stilles krav til ansøgeres statsborgerskab, forskningsinstitutioners hjemsted eller krav om bestemte geografiske lokaliteter for udførelsen af forskningsaktiviteter.

Som en konsekvens af forslaget om, at Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd i øget omfang ønskes givet mulighed for deltagelse i internationalt forskningssamarbejde, jf. nr. 20, foreslås det indføjet, at også Det Strategiske Forskningsråd skal støtte dansk forskning. Hensigten er at understrege, at også rådets internationale aktiviteter skal have en tilknytning til det danske.

I forlængelse af præciseringen af Det Frie Forskningsråds virkeområde for så vidt angår aktiviteter, afgrænset efter virkemidler, jf. nr. 1, foreslås det for fuldstændighedens skyld samtidig præciseret, at Det Strategiske Forskningsråd i forbindelse med opslag kan udbyde støtte til aktiviteter, afgrænset efter deres indhold, dvs. reelt yde støtte til programmer, hvor der opereres med opslag, der er indholdsmæssigt fokuserede og fagligt snævrere end videnskabelige hovedområder.

Hensigten er samlet set at skabe endnu større klarhed omkring grænsedragningen mellem de to råd.

Til nr. 9

Forslaget er alene en justering af ordlyden, der har til hensigt at understrege paralleliteten mellem Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd.

Til nr. 10

Bestemmelsen er en parallel til nr. 3.

Til nr. 11

Bestemmelsen er en parallel til nr. 4.

Til nr. 12

Bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd kan i forbindelse med rådets fondbfunktion fordele de strategiske programmidler på de til formålet nedsatte midlertidige programkomiteer eller på ét eller flere af de faglige forskningsråd, jf. lovens § 21, stk. 4. Bestyrelsen har imidlertid ikke samme trækningsret ved udøvelsen af sine rådgivningsopgaver efter § 18, da trækningsretten på de faglige forskningsråd er begrænset til en delegation af bevillingskompetence, og der samtidig ikke kan nedsættes programkomiteer uden bevillingskompetence.

I tilfælde, hvor bestyrelsen ved udøvelsen af en rådgivningsopgave mangler den fornødne fagkundskab, kan den allerede i dag som en del af det almindelige forvaltningsretlige hierarki indhente rådgivning fra en eksisterende programkomité eller nedsætte sagsforberedende underudvalg, hvor bestyrelsens beslutningskompetence dog under alle omstændigheder ikke kan delegeres.

For fuldstændighedens skyld og af hensyn til gennemskueligheden i forskningsrådssystemet ønskes en lovfæstelse af bestyrelsens mulighed for at nedsætte sådanne underudvalg, der foreslås benævnt programudvalg.

Med den nuværende lov blev princippet om, at samtlige medlemmer af de faglige forskningsråd og af programkomiteerne skal være anerkendte forskere, videreført, jf. lovens §§ 14, stk. 1, og 21, stk. 5. Dette ud fra et ønske om at sikre den størst mulige forskningsfaglige indsigt. På den baggrund vurderes det som hensigtsmæssigt, at de faglige kriterier til medlemmerne af de sagsforberedende programudvalg er identiske med, hvad der allerede i dag gælder for de andre organer.

For at sikre størst mulig fleksibilitet i systemet og sådan, at antallet af programudvalg begrænses mest muligt, foreslås det desuden, at bestyrelsen i stedet for at nedsætte sådanne udvalg kan indhente den nødvendige rådgivning fra de faglige forskningsråd.

I tråd med den struktur, som blev indført med den nuværende lov, hvorefter Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd hver især af samordnings- og koordineringshensyn ledes af en bestyrelse, jf. bl.a. bemærkningerne til § 9, i lovforslag nr. L 142 af 29. januar 2003, foreslås det, at den ene bestyrelses anmodninger om bistand fra de faglige forskningsråd kanaliseres via den anden bestyrelse.

Til nr. 13

Bestemmelsen er en konsekvens af nr. 10 og en parallel til nr. 5.

Til nr. 14

Bestemmelsen er en konsekvens af nr. 10 og en parallel til nr. 6.

Til nr. 15

Bestemmelsen er en konsekvens af nr. 10 og en parallel til nr. 7.

Til nr. 16

Bestemmelsen er en konsekvens af nr. 17.

Til nr. 17

Koordinationsudvalget er i dag sammensat på en måde, sådan at det ikke kun består af de enkelte organer i forskningsrådssystemet, men at også øvrige forskningsinstitutioner (Rektorkollegiet og Sektorforskningens Direktørkollegium) er repræsenteret i udvalget for at sikre sammenhængen mellem systemet og den øvrige forskningsverden. For bl.a. at øge sammenhængen mellem offentlige forsknings- og innovationsinitiativer har Koordinationsudvalget også repræsentation af Rådet for Teknologi og Innovation.

Det foreslås at udvide Koordinationsudvalget med ét medlem indstillet af Højteknologifonden. Fonden er etableret som et supplement til forskningsrådssystemet og skal koncentrere sin indsats omkring langsigtede strategiske satsninger inden for forskning og innovation, jf. lov om Højteknologifonden, jf. lov nr. 1459 af 22. december 2004. Hensigten er, at også dette organ skal være en medspiller i brobygningen mellem forskningsrådssystemet og den øvrige forsknings- og innovationsverden.

Til nr. 18

De administrative ledere for henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd samt for Danmarks Grundforskningsfond deltager i dag i Koordinationsudvalgets møder med observatørstatus. Hensigten er bl.a. at sikre en sammenhæng også på det administrative område.

I forlængelse af ønsket om, at Højteknologifonden skal være repræsenteret i Koordinationsudvalget, jf. bemærkningerne til nr. 17, foreslås det, at også den administrative leder for denne fond skal tildeles en observatørstatus.

Til nr. 19

Bestemmelsen er en konsekvens af nr. 17.

Til nr. 20

Forskningsrådssystemet er i den nuværende lov tillagt en forpligtelse til at arbejde for en internationalisering af dansk forskning, jf. bl.a. lovens § 1, stk. 1. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd kan således allerede i dag yde støtte til dansk deltagelse i internationalt forskningssamarbejde, jf. §§ 7, stk. 2, nr. 4, og 17, stk. 2, nr. 4. Denne mulighed var ikke en nyskabelse i den nuværende lov, men regeringen ønskede særskilt at fremhæve betydningen af dansk forsknings placering på den internationale arena, ikke mindst i lyset af den udvidede formålsbestemmelse i § 1, stk. 1.

Det har imidlertid vist sig, at den nuværende lov udgør et ikke tilstrækkeligt hjemmelsgrundlag i forhold

til Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds mulighed for deltagelse i internationalt forskningssamarbejde som led i deres fondsfunktion.

Den internationale udvikling går stadig mere i retning af forpligtende samarbejder, hvor de deltagende enheder bidrager med midler til fælles puljer og i den forbindelse overfører bevillings- og beslutningskompetencen for sådanne midler til internationale fora. Til illustration kan nævnes EU's 7. rammeprogram, hvori der bl.a. foreslås nye finansieringsmekanismer, hvor EU-støtten betinges af en finansieringsplan og formelle forpligtelser fra de enkelte lande. Fremhæves kan også dansk deltagelse i ét af de under 6. rammeprogram iværksatte initiativer, European Research Area Net (de såkaldte ERA-net), hvor meget peger i retning af, at der fra EU's side i det videre arbejde vælges en samfinansieringsmodel, der vil indebære national afgivelse af bevillings- og beslutningskompetence.

Også i nordisk regi, f.eks. i forhold til det arbejde, der pågår i de nordiske samarbejdsnavn (NOS), går udviklingen i retning af fælles finansiering af nordiske forskningsprojekter.

Der er ikke hjemmel i den nuværende lov til fra dansk side at indgå i samfinansieringsmodeller som oven for beskrevet. Der vurderes på den baggrund at være en reel risiko for, at Danmark ved et uændret hjemmelsgrundlag frem over må afstå fra at deltage i en række internationale forskningssamarbejder. Regeringen finder det vigtigt at ruste dansk forskning endnu bedre til globaliseringens udfordringer. Det er derfor centralt at få fjernet denne utilsigtede barriere for forskningsrådssystemets mulighed for at engagere sig internationalt ved at give Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd en udvidet dispositioneret over hvert råds bevillinger på de årlige finanslove.

Det geografiske tildelingskriterium, jf. bemærkningerne til nr. 8, foreslås at gælde også på det internationale område. Med en opretholdelse af kriteriet sikres det, at danske forskningsbevillinger anvendes på aktiviteter, der gavner dansk forskning.

Der er ikke tale om et objektivt krav, som f.eks. et krav om statsborgerskab, men derimod et krav, der fordrer en konkret vurdering af nytteværdien for Danmark. Det er således ikke muligt på forhånd at opstille en facitliste for, hvilke aktiviteter der gavner dansk forskning. Det vil dog have formodningen for sig, at overføres danske bevillinger til f.eks. et internationalt forum, hvor danske og udenlandske forskere er i en konkurrencesituation, og hvor hensynet til danske forskeres forholdsmæssige andel af de samlede bevillinger vægtes højt, vil nyttekriteriet være opfyldt.

En øget adgang til deltagelse i internationale forskningssamarbejder skal blot være et element i den fondsfunktion, som Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd i øvrigt varetager i nationalt regi. Det nationale fokus skal således også frem over være den centrale faktor i de to råds virke. Der foreslås derfor samtidig fastsat et øvre kvantitativt loft på 20% for omfanget af rådernes deltagelse i internationale forskningssamarbejder, der kræver overførsel af beslutnings- og bevillingskompetence.

Det har hidtil været en grundpræmis for forskningsrådsystemets virke, at uddeling af forskningsbevillinger efter den nuværende lovs § 1, stk. 7, skal ske i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering. Denne grundlæggende forudsætning ønskes opretholdt også i de tilfælde, hvor Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd indgår i internationale forskningssamarbejder, hvorfor deltagelse deri er betinget af, at konkurrenceelementet og kvalitetsvurderingen også her er fremherskende.

Forskningsrådsystemet er en del af den statslige forvaltning og dermed underlagt de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder forvaltningsloven, offentlighedsloven, og lov om behandling af personoplysninger (persondataloven), jf. lov nr. 429 af 31. maj 2000.

Tilsvarende skal rådernes regnskabsaflæggelse og revisionen heraf følge de almindelige statslige regler herfor, herunder lov om statens regnskabsvæsen m.v., jf. lov nr. 131 af 28. marts 1984, og regler udstedt i henhold hertil, samt lov om revisionen af statens regnskaber m.m. (rigsrevisorloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 3 af 7. januar 1997, og regler udstedt i henhold hertil.

Regeringen ønsker en sikkerhed for, at danske bevillinger overført til udlandet i retlig, økonomisk og regnskabsmæssig henseende administreres på en måde, der svarer til de krav, der i dag stilles til den nationale administration. Det forudsættes derfor, at overførsel alene sker til internationale fora i offentligt regi. Det vil i den forbindelse blive sikret, at sådanne fora kun uddeler støtte til samme modtagergruppe, som efter den nuværende lov kan få støtte i nationalt regi.

Det foreslås desuden, at fordelingen af midler til sådanne fora kun kan ske efter forudgående godkendelse af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. I forbindelse med godkendelsen af de enkelte overførsler vil der herefter blive lagt vægt på en række parametre, herunder at de internationale fora skal sikre:

- At ansøgere behandles på en måde, der lever op til Danmarks EU-retlige forpligtelser, bl.a. i forhold til det grundlæggende ikke-diskriminations-

princip. Der må således ikke ske en hverken direkte eller indirekte diskrimination af ansøgerne, f.eks. ved sprogkrav, som kun ansøgere fra bestemte lande generelt kan opfylde.

- At ansøgere sikres den nødvendige information og vejledning.
- At grundlæggende habilitetsregler iagttages.
- At der er åbenhed om og gennemskuellighed i de truffne afgørelser.
- At bebyrdende afgørelser begrundes.
- At der sker offentliggørelse af forskningsresultater.
- At der forlods foreligger en aftale om fordelingen af immaterielle rettigheder, som kan opnås på grundlag af de projekter, hvortil der er givet støtte.
- At der sker regnskabsaflæggelse til Danmark for så vidt angår totalregnskabet for de enkelte aktiviteter, og at regnskabet revideres af en uvildig revisionsinstans. I den forbindelse skal de internationale fora sikre, at der sker en faglig afrapportering og regnskabsaflæggelse fra de enkelte bevillingsmodtagere.
- At givne bevillingstilsagn effektueres, og at udbetaling sker i takt med, at midlerne anvendes.
- At bevillingsmodtagere, der disponerer i strid med bevillingsforudsætningerne kan blive mødt med et krav om tilbagebetaling. I den forbindelse skal det sikres, at kravet kan effektueres ved de relevante domstole.

For at sikre en enkel administrativ sagsgang vil Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling efter høring af Rigsrevisionen udarbejde et paradigme for, hvilke oplysninger der skal foreligge til brug for ministeriets godkendelse, jf. principperne i rigsrevisorlovens § 10, stk. 2. Ministeriet vil desuden efter behov høre Rigsrevisionen i forbindelse med godkendelsen af de enkelte overførsler.

Som led i godkendelsen af de enkelte overførsler vil ministeriet desuden drøfte finansieringen af administrationen af de overførte bevillinger med sekretariatet for bl.a. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd.

Erfaringen viser, at internationale forskningssamarbejder oftest organiseres på en måde, der er tematisk afgrænset. At yde støtte til aktiviteter, der er afgrænset på denne måde, er efter den nuværende lov en enekompetence tillagt Det Strategiske Forskningsråd. Det betyder, at der er en lang række aktiviteter i internationalt regi, som Det Frie Forskningsråd i dag er afskåret fra deltagelse i.

Hvor Det Strategiske Forskningsråd har et samfundsmæssigt strategisk fokus som sit omdrejningspunkt, er Det Frie Forskningsråds virke koncentreret omkring de videnskabelige hovedområder. Tilsammen skal de to råd sikre, at dansk forskning står endnu stærkere både nationalt og internationalt. De særlige karakteristika ved den internationale organisering af forskningssamarbejder har imidlertid medført en utilstret barriere for realiseringen af denne målsætning. Står man i en situation, hvor Det Strategiske Forskningsråd ud fra en strategisk vurdering ikke ønsker at engagere sig i en international aktivitet, mens Det Frie Forskningsråd vurderer, at aktiviteten ville være til gavn for dansk forskning på et bestemt område, bør Danmark således ikke – som retstilstanden er i dag – være afskåret fra deltagelse deri.

Det foreslås følgelig, at de to bestyrelser i tilfælde af tematisk afgrænsede internationale forskningssamarbejder indbyrdes aftaler, hvilket af de to råd der deltager. Som konsekvens heraf foreslås det samtidig, at

den udvidede ret for Det Frie Forskningsråd modsvarer af en pligt for begge bestyrelser til løbende koordinering. Det kan således ikke udelukkes, at en international aktivitet udvikler sig på en måde, hvor det fortsatte danske engagement over tid bør overgå fra ét råd til et andet.

Til nr. 21

Bestemmelsen er en konsekvens af nr. 12.

Til § 2

Loven foreslås at træde i kraft den 1. juni 2006. Det vil på den ene side give forskningsrådssystemet mulighed for at indrette sig på de foreslåede ændringer, og på den anden side sikre, at Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd kan nå at drage nytte af den udvidede dispositionsret i internationalt regi i forbindelse med de på finansloven for 2007 forventede afsatte bevillinger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v. foretages følgende ændringer:

Kapitel 1

Lovens område

§ 1. Til styrkelse af forskningskvaliteten, koordinering og internationalisering af dansk forskning og formidling og anvendelse af forskningsresultater nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget.

Stk. 2. Til efterprøvelse af den videnskabelige redelighed i dansk forskning nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, jf. § 31.

Stk. 3. Danmarks Forskningspolitiske Råd har til hovedformål at sikre ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, Folketinget og regeringen en uafhængig og sagkyndig forskningspolitisk rådgivning. Rådet har alene en rådgivningsfunktion, jf. § 3.

Stk. 4. Det Frie Forskningsråd har både en fondsfunktion og en rådgivningsfunktion. Rådet har til hovedformål at støtte konkrete forskningsaktiviteter baseret på forskernes egne initiativer og give forskningsfaglig rådgivning i tilknytning hertil, jf. §§ 7 og 8.

Stk. 5. Det Strategiske Forskningsråd har både en fondsfunktion og en rådgivningsfunktion. Rådet har til hovedformål at støtte forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder og give forskningsfaglig rådgivning i tilknytning hertil, jf. §§ 17 og 18.

Bilag til f. t. l. vedr. forskningsrådgivning m.v.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 6. Koordinationsudvalget forestår koordineringen af den offentlige fondsfunktion for forskning og har en rådgivningsfunktion om forskeruddannelse, jf. §§ 25 og 26.

Stk. 7. Rådene og udvalget i stk. 4-6 skal til sammen sikre, at alle statslige forskningsbevillinger, der ikke er basisbevillinger knyttet til bestemte institutioner, uddeles i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering.

Kapitel 2

Definitioner

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Anerkendte forskere: Personer, der i en årrække på videnskabeligt plan aktivt har beskæftiget sig med forskning, og som er på mindst lektor- eller seniorforskerniveau.
- 2) Forskningskyndige: Personer på ph.d.-niveau, som enten i en årrække på nationalt eller internationalt plan har opnået indsigt i eller erfaring med varetagelse af forskningsopgaver eller på ledelsesplan i en institution, organisation eller virksomhed har beskæftiget sig indgående med forskningsadministration, forskningsledelse, forskningsformidling eller forskningspolitik.

Kapitel 3

Danmarks Forskningspolitiske Råd

§ 3. Danmarks Forskningspolitiske Råd giver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling forskningspolitisk rådgivning. Folketinget og enhver minister kan indhente forskningspolitisk rådgivning fra rådet. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ.

Stk. 2. Opgaverne omfatter overordnet rådgivning om dansk og international forskningspolitik til gavn for samfundet, herunder om:

- 1) Rammebetingelser for forskning.
- 2) Forskningsbevillinger.
- 3) Større nationale og internationale forskningsinitiativer:
- 4) Udviklingen i den nationale forskningsstrategi.
- 5) Danmarks rolle og placering i det internationale forskningssamarbejde.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

6) Forskeruddannelse og forskerrekruttering.

Stk. 3. Rådgivningen skal være baseret på dokumentation og forskningspolitiske analyser. Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget er som led heri forpligtet til at give rådgivning til rådet inden for deres områder.

Stk. 4. Rådet for Teknologi og Innovation og relevante institutioner og organisationer kan efter anmodning give rådgivning til rådet.

Stk. 5. Rådet har til opgave at styrke formidlingen af dansk forskningspolitik.

Stk. 6. Rådet fremlægger en årlig rapport om dansk forskningspolitik, der indeholder rådets vurdering af dansk forsknings generelle udvikling, kvalitet i international sammenhæng og samfundsmæssige relevans.

§ 4. Danmarks Forskningspolitiske Råd består af en formand og otte medlemmer.

Stk. 2. Rådets formand og øvrige medlemmer skal være anerkendte forskere eller forskningskyndige, der tilsammen repræsenterer indsigt i forskning ved universiteter, sektorforskningsinstitutioner, forskningsinstitutioner under Kulturministeriet og i erhvervslivet. Mindst halvdelen skal være anerkendte forskere.

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og de otte medlemmer i deres personlige egenskab. Formanden og de øvrige medlemmer udpeges for en periode af 3 år. Genudpegning kan ske én gang. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 3 år.

Stk. 4. Rådet udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

§ 5. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for Danmarks Forskningspolitiske Råds virke.

§ 6. Danmarks Forskningspolitiske Råds udtalelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Kapitel 4

*Det Frie Forskningsråd**Fondsfunktion*

§ 7. Det Frie Forskningsråd skal støtte dansk forskning baseret på forskernes egne initiativer inden for både enkelte videnskabelige forskningsområder og tværvideenskabelig forskning.

Stk. 2. Støtten gives efter ansøgning til konkrete forskningsaktiviteter og omfatter bl.a.:

- 1) Forskergrupper.
- 2) Forskningens infrastruktur, herunder driftstilskud og apparatur.
- 3) Forskernetværk.
- 4) Internationalt samarbejde.
- 5) Forskeruddannelse.
- 6) Forskningskonsortier.

Stk. 3. Rådet kan desuden uddele tilskud til enkeltstipendier.

Stk. 4. Rådet kan både give støtte til enkelte konkrete forskningsaktiviteter, jf. stk. 2, og til særlige initiativer, jf. § 11, stk. 5.

Stk. 5. Rådet skal bidrage til at styrke formidlingen og anvendelsen af forskningsresultater.

Stk. 6. Rådet kan inden for sit formål give tilskud til forsøgsvirksomhed.

Stk. 7. I forbindelse med udøvelsen af fondsfunktionen giver rådet desuden forskningsfaglig rådgivning inden for alle videnskabelige forskningsområder til ansøgere og andre interessenter.

Rådgivningsfunktion

§ 8. Det Frie Forskningsråd giver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling forskningsfaglig rådgivning inden for alle videnskabelige forskningsområder. Folketinget og enhver minister kan indhente tilsvarende forskningsfaglig rådgivning fra rådet. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ.

Stk. 2. Rådet kan efter anmodning bistå offentlige institutioner med forskningsfaglig rådgivning.

Stk. 3. Rådet kan efter anmodning give forskningsfaglig rådgivning til private institutioner.

1. I § 7, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Rådet kan i særlige tilfælde støtte politisk prioriterede virkemidler inden for dansk forskning, hvor der er givet bevillingsmæssig hjemmel hertil.«

Gældende formulering

Stk. 4. Rådet afgiver hvert år til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling en rapport om sit virke.

Struktur og kompetencer

§ 9. Det Frie Forskningsråd består af en bestyrelse og et antal faglige forskningsråd.

§ 10. Bestyrelsen består af en formand og otte medlemmer, som alle skal være anerkendte forskere.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og de øvrige medlemmer efter åbent opslag.

Stk. 3. Bestyrelsen udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4 år.

Stk. 4. Bestyrelsen udarbejder en forretningsorden.

§ 11. Bestyrelsen nedsætter og navngiver efter egen vurdering op til seks faglige forskningsråd.

Stk. 2. Bestyrelsen fastlægger grænserne mellem rådene og skal i den forbindelse sikre, at rådene tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, og at opdelingen mellem rådene løbende tilpasses den forskningsfaglige udvikling.

Stk. 3. Bestyrelsen orienterer Koordinationsudvalget om initiativer efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Bestyrelsen har ikke selv bevillingskompetence, men fordeler de frie forskningsbevillinger mellem de faglige forskningsråd.

Stk. 5. Bestyrelsen kan på baggrund af en vurdering af rådenes aktiviteter fordele op til en femtedel af bevillingerne til særlige initiativer, herunder tværfaglige og tværrådslige initiativer.

Lovforslaget

2. § 10, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og medlemmerne i deres personlige egenskab. Udpegningen sker efter åbent opslag.«

3. I § 11, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Et fagligt forskningsråd kan med bestyrelsens godkendelse delegere bevillingskompetence til sekretariatet i ikke-faglige spørgsmål eller i fagligt ukomplicerede sager til rådets formand.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 6. Midler til de særlige initiativer, jf. stk. 5, fordeles af de faglige forskningsråd. Bestyrelsen kan beslutte, at et eller flere råd forde-
ler midlerne.

§ 12. Bestyrelsen har alene i generelle admini-
strative anliggender en instruktionsbeføjelse
over for de faglige forskningsråd.

Stk. 2. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den
forskningfaglige rådgivning, som gives efter
§ 8. Bestyrelsen kan dog delegere rådgivnings-
opgaver til bestyrelsesformanden, sekretariatet
eller de faglige forskningsråd.

§ 13. De faglige forskningsråd udøver inden
for deres område fondsfunktionen efter § 7 og
bistår bestyrelsen med rådgivningsfunktionen
efter § 8.

§ 14. Samtlige medlemmer af de faglige forsk-
ningsråd skal være anerkendte forskere. Med-
lemmer af en programkomité, jf. § 19, kan udpe-
ges som medlemmer af et fagligt forskningsråd.

4. § 14, stk. 1, 2. pkt. ophæves.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og
udvikling udpeger medlemmerne i deres person-
lige egenskab og således, at der i det enkelte råd
opnås den bredest mulige faglige dækning inden
for rådets virke.

Stk. 3. Medlemmerne af de faglige forsknings-
råd udpeges for en periode på 4 år. Genudpeg-
ning kan ske for 2 år. Hvis et medlem afgår i uti-
de, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4
år.

Stk. 4. Det enkelte råd konstituerer sig selv og
vælger af sin midte en formand.

Stk. 5. Hvert råd udarbejder en forretningsor-
den, som skal godkendes af bestyrelsen for Det
Frie Forskningsråd.

§ 15. Ministeren for videnskab, teknologi og
udvikling kan fastsætte nærmere regler for:

- 1) Det Frie Forskningsråds generelle tilskuds-
forudsætninger i forbindelse med fonds-
funktionen.
- 2) Rådets regnskabsaflæggelse.

Gældende formulering

- 3) Rådets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil.
- 4) Rådets sagsbehandling i forbindelse med fondsfunktionen. Ministeren kan herunder bestemme, at der i et nærmere bestemt omfang skal inddrages eksterne eksperter ved bedømmelsen af ansøgninger.
- 5) Rådets tildeling af stipendier til forskere og personer under forskeruddannelse.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte formkrav og tidsfrister i forbindelse med forholdene i stk. 1, nr. 3-5, herunder bestemme, at manglende overholdelse af formkrav og tidsfrister medfører, at ansøgningen kan afvises.

§ 16. Bestyrelsens og de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bestemme, at klager over rettlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråd kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af denne.

Kapitel 5

*Det Strategiske Forskningsråd**Fondsfunktion*

§ 17. Det Strategiske Forskningsråd giver støtte til forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder.

Stk. 2. Rådet sikrer uddelingen af forskningsprogrammer i stk. 1 i form af bl.a.:

- 1) Forskergrupper.
- 2) Forskningens infrastruktur, herunder driftskud og apparatur.

Lovforslaget

5. § 16, stk. 1, affattes således:

»Bestyrelsens, de faglige forskningsråds og sekretariatets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2 og 3.«

6. I § 16 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Klager over faglige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråds formænd kan indbringes for rådene.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

7. I § 16, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »forskningsråd«: »eller sekretariatet«.

8. I § 17, stk. 1, indsættes efter »til«: »dansk« og efter »forskningsområder«: », herunder til initiativer, der er afgrænset efter deres indhold«.

Gældende formulering

- 3) Forskernetværk.
- 4) Internationalt samarbejde.
- 5) Forskeruddannelse.
- 6) Forskningskonsortier.

Stk. 3. I tilknytning til uddelingen i stk. 2 kan rådet uddele tilskud til ph.d.-stipendier m.v.

Stk. 4. Rådet skal bidrage til at styrke formidlingen af forskningsresultater.

Stk. 5. Rådet skal bidrage til et øget samspil mellem offentlig og privat forskning. Rådet skal i den forbindelse aktivt søge at synliggøre egne strategiske forskningsindsatser for relevante private aktører med henblik på at tiltrække midler fra fonde og virksomheder til samfinansierede forskningsprojekter.

Stk. 6. Rådet skal af egen drift opsøge nye forskningstendenser og kan igangsætte initiativer på baggrund heraf, såfremt Folketinget afsætter bevillinger hertil. Rådet kan endvidere med hel eller delvis finansiering fra andre samarbejdspartnere igangsætte initiativer på baggrund af nye forskningstendenser.

Stk. 7. I forbindelse med udøvelsen af fondsfunktionen giver rådet desuden forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder til ansøgere og andre interessenter.

Rådgivningsfunktion

§ 18. Det Strategiske Forskningsråd giver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder. Folketinget og enhver minister kan indhente tilsvarende forskningsfaglig rådgivning fra rådet. Rådgivningen sker efter anmodning eller på eget initiativ.

Stk. 2. Rådet skal inden de enkelte ministres uddeling af statslige forskningsbevillinger, der ikke er basisbevillinger knyttet til en bestemt institution, godkende uddelingsproceduren og foretage en forskningsfaglig vurdering af indkomne ansøgninger. På baggrund heraf uddeler de enkelte ministre midlerne blandt de ansøgere, som rådet har fundet støtteværdige.

Lovforslaget

9. I § 17, stk. 4, indsættes efter »formidlingen«: »og anvendelsen«.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 3. Rådet kan efter anmodning bistå offentlige institutioner med forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder.

Stk. 4. Rådet kan efter anmodning give forskningsfaglig rådgivning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder til private institutioner.

Stk. 5. Rådet skal desuden af egen drift opsøge nye forskningstendenser, jf. § 17, stk. 6.

Stk. 6. Rådet afgiver hvert år til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling en rapport om sit virke.

Struktur og kompetencer

§ 19. Det Strategiske Forskningsråd består af en bestyrelse og et meget begrænset antal programkomiteer.

§ 20. Bestyrelsen består af en formand og otte medlemmer.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger formanden og ét medlem. De øvrige medlemmer udpeges af ministeren efter åbent opslag.

Stk. 3. Bestyrelsen skal sammensættes af anerkendte forskere og af forskningskyndige, der repræsenterer brugerinteresser. Formanden og de øvrige medlemmer skal desuden have indsigt i og erfaring med varetagelse af strategiske forskningsopgaver i dansk og i international sammenhæng.

Stk. 4. Bestyrelsen skal tilsammen repræsentere kompetencer inden for alle væsentlige forskningsfaglige interesser i både det offentlige og det private forskningssystem. Kompetencerne omfatter indsigt i:

- 1) Grundlæggende forskning og uddannelse.
- 2) Strategisk forskning, herunder sektorforskning og forskning på hospitaler.
- 3) Samarbejde mellem virksomheder og offentlige forskningsinstitutioner.
- 4) Teknologisk udvikling og innovation.
- 5) Internationalt forskningssamarbejde.
- 6) Forskeruddannelse.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

7) Menneskelige ressourcer og sociale processer.

Stk. 5. Formanden og de otte medlemmer udpeges i deres personlige egenskab. Bestyrelsen udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4 år.

Stk. 6. Bestyrelsen udarbejder en forretningsorden.

§ 21. Bestyrelsen kan efter egen vurdering i meget begrænset omfang nedsætte et antal programkomiteer med bevillingskompetence til at støtte forskning inden for politisk definerede og tematisk afgrænsede forskningsområder, jf. § 17, stk. 1.

Stk. 2. Bestyrelsen fastlægger antallet af programkomiteer og deres afgrænsning i forhold til hinanden. Bestyrelsen skal i den forbindelse sikre, at antallet holdes på det lavest mulige niveau, og at alle komiteer ophører, når deres opgave er fuldført.

Stk. 3. Bestyrelsen orienterer Koordinationsudvalget om initiativer efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Bestyrelsen har ikke selv bevillingskompetence, men fordeler de strategiske programmidler til programkomiteerne eller i visse tilfælde til et eller flere af de faglige forskningsråd, jf. § 9.

Stk. 5. Samtlige medlemmer af en programkomité skal være anerkendte forskere. Medlemmer af et fagligt forskningsråd, jf. § 9, kan udpeges som medlemmer af en programkomité. Medlemmerne udpeges af bestyrelsen.

§ 22. Bestyrelsen har alene i generelle administrative anliggender en instruktionsbeføjelse over for programkomiteerne. Hvor et eller flere af de faglige forskningsråd er tillagt opgaver efter § 21, stk. 4, har bestyrelsen samme beføjelse over for disse råd.

10. I § 21, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»En programkomité eller et fagligt forskningsråd kan med bestyrelsens godkendelse delegere bevillingskompetence til sekretariatet i ikke-faglige spørgsmål eller i fagligt ukomplicerede sager til komiteens eller rådets formand.«

11. § 21, stk. 5, 2. pkt. ophæves.

Gældende formulering

Stk. 2. Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den forskningsfaglige rådgivning, som gives efter § 18. Bestyrelsen kan dog delegerede rådgivningsopgaver til bestyrelsesformanden, sekretariatet eller en programkomité.

§ 23. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for:

- 1) Det Strategiske Forskningsråds generelle tilskudsforudsætninger i forbindelse med fondsfunktionen.
- 2) Rådets regnskabsaflæggelse.
- 3) Rådets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil.
- 4) Rådets sagsbehandling i forbindelse med fondsfunktionen. Ministeren kan herunder bestemme, at der i et nærmere bestemt omfang skal inddrages eksterne eksperter ved bedømmelsen af ansøgninger.
- 5) Rådets tildeling af stipendier til forskere og personer under forskeruddannelse, jf. § 17, stk. 3.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte formkrav og tidsfrister i forbindelse med forholdene i stk. 1, nr. 3-5, herunder bestemme, at manglende overholdelse af formkrav og tidsfrister medfører, at ansøgningen kan afvises.

§ 24. Bestyrelsens, programkomiteernes eller de faglige forskningsråds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.

Lovforslaget

12. § 22, stk. 2, 1. pkt. affattes således:

»Bestyrelsen er øverste ansvarlig for den forskningsfaglige rådgivning, som gives efter § 18, idet bestyrelsen dog kan nedsætte sagsforberedende programudvalg bestående af anerkendte forskere til at bistå sig med rådgivningsfunktionen, eller alternativt efter anmodning af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd kan indhente samme bistand fra ét eller flere af de faglige forskningsråd.«

13. § 24, stk. 1, affattes således:

»Bestyrelsens, programkomiteernes, de faglige forskningsråds eller sekretariatets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2 og 3.«

14. I § 24 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Klager over faglige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af programkomiteernes eller de faglige forskningsråds formænd kan indbringes for komiteerne eller for rådene.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

Gældende formulering

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bestemme, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af programkomiteerne eller af de faglige forskningsråd efter delegation fra Det Strategiske Forskningsråd kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af denne.

Kapitel 6

*Koordinationsudvalget**Koordinering af fondsfunktionen*

§ 25. Koordinationsudvalget har til formål at fremme samarbejdet om fondsfunktionen mellem Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond og det øvrige forskningssystem og sammenhængen mellem fondsfunktionen og øvrige statslige forskningsbevillinger.

Stk. 2. Udvalget koordinerer arbejdet og opgaveløsningen i de to råd og i fonden, jf. stk. 1. Udvalget skal i den forbindelse bidrage til fremme og koordinering af dansk forsknings internationale aktiviteter.

Stk. 3. Udvalget skal i forbindelse med opgaverne efter stk. 1 og 2 virke for forskningssamarbejdet med Færøerne og Grønland.

Stk. 4. Udvalget udarbejder fælles, ensartede, bindende retningslinjer for Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds udøvelse af fondsfunktionen, jf. §§ 7 og 17.

Stk. 5. I sager vedrørende koordinering af fondsfunktionen er udvalget et konsensusorgan og har ingen bestemmende myndighed over det øvrige forskningsrådssystem. Ved udarbejdelsen af retningslinjer efter stk. 4 træffer udvalget dog afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.

Rådgivning om forskeruddannelse

§ 26. Koordinationsudvalget rådgiver om forskeruddannelse inden for alle videnskabelige forskningsområder, herunder forskerskoleinitiativer, med henblik på støtte og stimulering af den formaliserede forskeruddannelse. Opgaverne omfatter:

- 1) Fremme af kvalitetsudvikling og internationalisering af den danske forskeruddannelse.

Lovforslaget

15. § 24, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan bestemme, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af programkomiteerne, de faglige forskningsråd efter delegation fra Det Strategiske Forskningsråd eller af sekretariatet kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af denne.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

2) Sikring af koordinering af forskeruddannelsens udvikling og volumen i Danmark.

Stk. 2. Udvalget rådgiver ministeren for viden- skab, teknologi og udvikling om støtte til for- skeruddannelse og rådgiver desuden efter an- modning ministeren, Folketinget og regeringen om forskeruddannelse i øvrigt.

Stk. 3. Udvalget kan efter anmodning bistå of- fentlige institutioner med rådgivning om for- skeruddannelse.

Stk. 4. Udvalget kan efter anmodning give råd- givning om forskeruddannelse til private institu- tioner.

Stk. 5. Udvalget har til opgave at styrke for- midlingen af den danske forskeruddannelse.

Stk. 6. Udvalget skal desuden som en central forudsætning for sit virke søge at fremme indar- bejdelsen af stærke og attraktive forskeruddan- nelsesmiljøer i hele forskningssystemet. Udval- get skal i den forbindelse indgå i et udstrakt sam- arbejde med universiteter, sektorforskningsinsti- tutioner og forskningsinstitutioner under Kultur- ministeriet.

Stk. 7. I sager vedrørende rådgivning om støtte til forskeruddannelse træffer udvalget afgørelse ved almindelig stemmeflerhed.

§ 27. Til brug for varetagelsen af opgaverne efter § 26 kan Koordinationsudvalget indhente forskningsfaglig rådgivning om forskeruddan- nelse fra et efter egen vurdering nedsat underud- valg.

Stk. 2. Samtlige medlemmer af underudvalget skal være forskeruddannelseskyndige.

Stk. 3. Koordinationsudvalget træffer ved al- mindelig stemmeflerhed alle beslutninger vedrø- rende nedsættelsen af underudvalget, jf. stk. 1 og 2.

Stk. 4. Koordinationsudvalget kan i stedet for at nedsætte et underudvalg vælge at indhente forskningsfaglig rådgivning om forskeruddan- nelse fra Det Frie Forskningsråd og Det Strategi- ske Forskningsråd, jf. §§ 9 og 19.

*Gældende formulering**Lovforslaget**Struktur og kompetencer*

§ 28. Koordinationsudvalget består af en formand og seks medlemmer:

Stk. 2. Udvalget sammensættes af bestyrelsesformændene for Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Danmarks Grundforskningsfond, to medlemmer indstillet af Rektorkollegiet, ét medlem indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium og ét medlem indstillet af Rådet for Teknologi og Innovation.

Stk. 3. Den administrative leder for bl.a. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. § 35, stk. 2, og den administrative leder for Danmarks Grundforskningsfond deltager begge som observatører i udvalgets møder.

Stk. 4. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udpeger de fire medlemmer, som indstilles i medfør af stk. 2. Medlemmerne udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem afgår i utide, kan et nyt medlem udpeges for mindre end 4 år.

Stk. 5. Udvalget konstituerer sig for en periode på 4 år og vælger af sin midte en formand.

Stk. 6. Udvalget udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

§ 29. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for:

- 1) Koordinationsudvalgets indkaldelse af ansøgninger og kravene hertil.
- 2) Udvalgets sagsbehandling i forbindelse med rådgivning om støtte til forskeruddannelse.

Stk. 2. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte formkrav og tidsfrister i forbindelse med forholdene i stk. 1, herunder bestemme, at manglende overholdelse af formkrav og tidsfrister medfører, at ansøgningen kan afvises.

16. I § 28, *stk. 1*, ændres: »seks« til: »syv«.

17. § 28, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Udvalget sammensættes af bestyrelsesformændene for Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Danmarks Grundforskningsfond, to medlemmer indstillet af Rektorkollegiet, ét medlem indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium, ét medlem indstillet af Rådet for Teknologi og Innovation og ét medlem indstillet af Højteknologifonden.«

18. § 28, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Den administrative leder for bl.a. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. § 35, stk. 2, den administrative leder for Danmarks Grundforskningsfond og den administrative leder for Højteknologifonden deltager som observatører i udvalgets møder.«

19. I § 28, *stk. 4*, ændres »fire« til: »fem«.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 30. Koordinationsudvalgets indstillinger og udtalelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

20. Efter § 30 indsættes:

»Kapitel 6 a

*Deltagelse i internationalt
forskningssamarbejde*

§ 30 a. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd kan som led i arbejdet med internationalisering af dansk forskning, jf. § 1, stk. 1, deltage i internationalt forskningssamarbejde inden for hvert råds fondsfunktion, hvis samarbejdet af bestyrelserne vurderes at være til gavn for dansk forskning.

Stk. 2. Bestyrelserne kan som led i arbejdet efter stk. 1 beslutte at fordele op til 20 % af den enkelte bevilling på de årlige finanslove til internationale fora, såfremt det ikke er i strid med bevillingsforudsætningerne, jf. dog stk. 3 og 4. Hvor et internationalt forskningssamarbejde er tematisk afgrænset, jf. § 17, stk. 1, aftaler bestyrelserne indbyrdes, hvilket af de to råd der deltager, og Det Frie Forskningsråd kan i den forbindelse deltage i internationale aktiviteter, der er snævrere afgrænset end efter § 7, stk. 1.

Stk. 3. Bestyrelserne kan kun fordele midler til internationale fora, hvis bestyrelserne har sikret sig, at bevillingerne vil blive fordelt i åben konkurrence og efter en forskningsfaglig kvalitetsvurdering, jf. § 1, stk. 7.

Stk. 4. Fordelingen af midler til internationale fora forudsætter godkendelse af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling for så vidt angår de retlige rammer for det internationale forums fordeling af midlerne, dets generelle bevillingsforudsætninger og dets regnskabsaflæggesse.

Stk. 5. Bestyrelserne skal sikre den løbende koordination af arbejdet.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Kapitel 7

*Udvalgene vedrørende Videnskabelig
Uredelighed*

§ 31. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed har til opgave at behandle sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der rejses ved klage.

Stk. 2. Hvis udvalgene konstaterer, at der i en sag foreligger videnskabelig uredelighed, kan udvalgene:

- 1) Orienterer den indklagedes arbejdsgiver, hvis vedkommende er ansat som forsker.
- 2) Henstille, at det pågældende videnskabelige arbejde skal trækkes tilbage.
- 3) Orienterer vedkommende offentlige myndighed, som fører tilsyn med området.
- 4) Foretage politianmeldelse, hvis der er tale om en strafbar lovovertrædelse.
- 5) Efter særlig anmodning fra en ansættelsesmyndighed udtale sig om graden af videnskabelig uredelighed.

Stk. 3. Formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål, jf. § 32, stk. 2.

Stk. 4. Udvalgene offentliggør en årlig beretning om deres virksomhed.

§ 32. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed består af et eller flere udvalg dækkende alle videnskabelige forskningsområder.

Stk. 2. Formanden for udvalgene skal være landsdommer.

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætter antallet af medlemmer. For hvert medlem skal der endvidere være en suppleant. Medlemmer og suppleanter skal alle være anerkendte forskere, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, jf. § 36, stk. 2.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 4. Formanden udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. Medlemmerne og suppleanterne udpeges af ministeren i deres personlige egenskab efter høring af Det Frie Forskningsråd. Formanden, de øvrige medlemmer og suppleanterne udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem eller en suppleant udtræder i utide, kan et nyt medlem eller en ny suppleant udpeges for mindre end 4 år.

Stk. 5. Udvalgene udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling.

§ 33. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds virke.

§ 34. Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 8*Forskellige bestemmelser*

§ 35. Sekretariatsbetjeningen af Danmarks Forskningspolitiske Råd varetages af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Stk. 2. Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Koordinationsudvalget og Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed sekretariatsbetjenes af et uafhængigt sekretariat.

Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling eller den, der bemyndiges af ministeren hertil, fører tilsyn med bevillingsanvendelsen og legaliteten i forbindelse med Det Frie Forskningsråds, Det Strategiske Forskningsråds og Koordinationsudvalgets arbejde.

§ 36. Medlemmer af et af de af loven omfattede organer eller af Danmarks Grundforskningsfonds bestyrelse kan ikke sidde i andre af de af loven omfattede organer.

Bilag til f. t. l. vedr. forskningsrådgivning m.v.

Gældende formulering

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er dog ikke til hinder for, at et medlem af et fagligt forskningsråd kan være medlem af en programkomité eller omvendt, jf. § 14, stk. 1, og § 21, stk. 5. Tilsvarende gælder for de medlemmer af Koordinationsudvalget, hvis medlemskab følger af deres hverv, jf. § 28, stk. 2, og for medlemmer af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed samt deres suppleanter, jf. § 32, stk. 3.

§ 37. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd kan modtage tilskud fra anden side end staten. Ikke-statslige midler skal holdes adskilt fra statslige midler.

§ 38. Tilskudsgiver efter denne lov kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvis tilskudsforudsætningerne ikke overholdes.

§ 39. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd skal offentliggøre vejledende retningslinjer for deres bevillingspraksis.

§ 40. Loven revideres i folketingssamlingen 2007-08 på baggrund af en evaluering af forskningsrådssystemets rådgivning om støtte til forskeruddannelse.

Kapitel 9

Ikrafttræden m.v.

§ 41. Loven træder i kraft den 1. januar 2004. Samtidig ophæves lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997.

Stk. 2. Regler, der er fastsat med hjemmel i lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i medfør af denne lov.

Stk. 3. Formanden for og medlemmerne af det nuværende Danmarks Forskningsråd indtræder som formand for og medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd og fortsætter indtil udløbet af deres nuværende periode med mulighed for genudpegning, hvis genudpegning kunne ske efter de hidtidige regler.

Lovforslaget

21. § 36, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Bestemmelsen i stk. 1 er dog ikke til hinder for, at et medlem af et fagligt forskningsråd kan være medlem af en programkomité eller et programudvalg eller omvendt, jf. §§ 21, stk. 1, og 22, stk. 2, 1. pkt.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 4. De nuværende statslige forskningsråds rettigheder og pligter overtages af henholdsvis Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd, jf. §§ 7 og 17.

Stk. 5. De nuværende statslige forskningsråd fortsætter som faglige forskningsråd efter denne lov, indtil bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd har fastlagt grænserne mellem rådene og der er nedsat faglige forskningsråd i medfør af denne lov.

Stk. 6. Medlemmerne af de nuværende statslige forskningsråd kan genudpeges til de faglige forskningsråd, hvis de efter de hidtidige regler kunne genudpeges til det pågældende statslige forskningsråd.

Stk. 7. De nuværende programkomiteer fortsætter, indtil de har opfyldt deres af det nuværende Forskningsforum pålagte hverv. Efter nedlæggelsen af Forskningsforum refererer programkomiteerne til bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd.

Stk. 8. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan i forbindelse med lovens gennemførelse fravige bestemmelserne om udpegningsperiodens længde for medlemmerne af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd og for Det Strategiske Forskningsråd, jf. § 10, stk. 3, og § 20, stk. 5.

Bilag 1

Høringsliste vedrørende udkast til forslag til lov ændring af lov om forskningsrådgivning m.v.**Ministerier:**

Beskæftigelsesministeriet
 Familie- og Forbrugerministeriet
 Finansministeriet
 Forsvarsministeriet
 Indenrigs- og Sundhedsministeriet
 Justitsministeriet
 Kirkeministeriet
 Kulturministeriet
 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration
 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
 Miljøministeriet
 Skatteministeriet
 Socialministeriet
 Statsministeriet
 Trafikministeriet
 Udenrigsministeriet
 Undervisningsministeriet
 Økonomi- og Erhvervsministeriet

Amtter:

Bornholms Amt
 Frederiksborg Amt
 Fyns Amt
 Københavns Amt
 Nordjyllands Amt
 Ribe Amt
 Ringkøbing Amt
 Roskilde Amt
 Storstrøms Amt
 Sønderjyllands Amt
 Vejle Amt
 Vestsjællands Amt
 Viborg Amt
 Århus Amt

Andre offentlige myndigheder og institutioner

Færøernes Landsstyre
 Grønlands Hjemmestyre
 Rigsrevisionen

Universiteter

Aalborg Universitet

Århus Universitet
 Danmarks Farmaceutiske Højskole
 Danmarks Pædagogiske Universitet
 Danmarks Tekniske Universitet
 Handelshøjskolen i København
 Handelshøjskolen i Århus
 IT-Universitetet i København
 Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole
 Københavns Universitet
 Roskilde Universitetscenter
 Syddansk Universitet

Sektorforskningsinstitutioner

Dansk Center for Forskningsanalyse
 Arbejdsmiljøinstituttet
 By og Byg - Statens Byggeforskningsinstitut
 Danmarks Fiskeriundersøgelser
 Danmarks Fødevareforskning
 Danmarks Jordbrugsforskning
 Danmarks Miljøundersøgelser
 Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS)
 Danmarks Transportforskning
 Danmarks Rumcenter
 Forskningscenter Risø
 Forskningscentret for Skov & Landskab
 Forsvarets Forskningsstjeneste
 Fødevareøkonomisk Institut
 John F. Kennedy Instituttet
 Socialforskningsinstituttet
 Statens Institut for Folkesundhed
 Statens Serum Institut

Andre forskningsinstitutioner

Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut
 Center for Regional- og Turismedforskning
 Danmarks Designskole
 Danmarks Meteorologiske Institut
 Dansk Arkitekturcenter
 Dansk Polarcenter
 Den Danske Filmskole
 Det Kgl. Danske Kunstakademi for de Skønne Kunster
 DSI Institut for Sundhedsvæsen
 Frøpatologisk Institut

Institut for Grænseregionsforskning
Institut for Miljøvurdering
IT-Vest
Nationalmuseet
Rigsarkivet
Statsbiblioteket i Aarhus

Råd, fonde mv.

Akademiet for de Tekniske Videnskaber
Apotekerforeningen
Carlsberg Fondet
Danmarks Forskningspolitiske Råd
Det Frie Forskningsråd
Det Strategiske Forskningsråd
Danmarks Grundforskningsfond
Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
Det Økonomiske Råd
Højteknologifonden
Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland (KVUG)
Koordinationsudvalget for Forskning
Kræftens Bekæmpelse
Lundbeck Fonden
Novo Nordisk Fonden
Rockwool Fonden
Rådet for Teknologi og Innovation
Teknologirådet
Veluxfonden
VækstFonden

Organisationer mv.

Akademikernes Centralorganisation
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Byggematerialeindustrien
CO-industri
Dansk Arbejdsgiverforening
Dansk Jurist- og Økonomforbund
Dansk Handel & Service
Dansk Industri
Dansk Magisterforening
Danske Studerendes Fællesråd
Den Almindelige Danske Lægeforening
Det Etske Råd
Foreningen af Rådgivende Ingeniører
Fødevareindustrien
Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS)
Hovedstadens Sygehusfællesskab
Ingeniørforeningen i Danmark
IT-Brancheforeningen
ITEK - Branchefællesskab for IT-, tele-, elektronik-, og kommunikationsvirksomheder
Kommunernes Landsforening
Landbrugsraadet
Landsorganisationen i Danmark
Landssammenslutningen af Moderate Studenter
Lægemedelindustriforeningen (Lif)
Ph.d.-nettet
Rektorkollegiet
Sektorforskningens Direktørkollegium

Til lovforslag nr. L 125. Skriftlig fremsættelse (25. januar 2006)

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Helge Sander):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m. v. (Deltagelse i internationalt forskningssamarbejde, præcisering af Det Frie Forskningsråds og Det Strategiske Forskningsråds arbejdsområder og forskellige tekniske justeringer)

(Lovforslag nr. L 125).

Lovforslaget om ændring af lov om forskningsrådgivning m. v. har til formål at give forskningsrådene mulighed for at tage globaliserings udfordringer op ved at deltage i internationale forskningssamarbejder blandt andet i EU-sammenhæng. Dette skal ske ved at give Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd hjemmel til at deltage i tætte, forpligtende internationale forskningssamarbejder, herunder at overføre bevillings- og beslutningskompetence til internationale organer. Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd får mulighed for at overføre op til 20% af den enkelte finanslovsbevilling til internationale orga-

ner. Da internationale forskningssamarbejder ofte er tematisk afgrænsede, får Det Frie Forskningsråd på det internationale område endvidere adgang til at indgå i tematisk afgrænsede forskningssamarbejder

Endvidere foretages enkelte mindre, tekniske justeringer af loven. For eksempel foreslås grænserne mellem Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd justeret, sådan at Det Frie Forskningsråd får hjemmel til at støtte politisk prioriterede virkemidler inden for dansk forskning, hvor der er givet bevillingsmæssig hjemmel hertil.

Lovforslaget giver desuden af gennemsigtigheds- og forenklingshensyn Det Strategiske Forskningsråd mulighed for at indhente faglig bistand fra såvel sagsforberedende underudvalg som fra de faglige forskningsråd.

Endelig lægger lovforslaget op til, at Højteknologifonden på linje med de øvrige organer i det forskningsrådgivende system repræsenteres i Koordinationsudvalget med et medlem indstillet af bestyrelsen for Højteknologifonden.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det Høje Ting.